

Represseeritud vajavad jätkuvalt tähelepanu

Asunud mõned nädalad tagasi justiitsministri ametikohuseid täitma, andsin selgelt endale aru, et justiitsministri korraldada on ka kõik see, mis seondub represseeritutega. Seetõttu oli mul au ühel esimestest suuremale avalikkusele suunatud üritusel presenteerida justiitsministeeriumi koordineerimisel ilmunud Valget Raamatut. Mul on siiralt hea meel, et kutsutud inimestest enamik ka raamatu presentatsioonile kohale tuli ja seeläbi oma austust raamatu tegijate suhtes ning teema vajalikkuse suhtes üles näitas.

Mida enam ma represseeritute teema peale mõtlen, seda enam olen jõudnud arusaamisele, et tegemist pole pelgalt justiitsministeeriumi valdkonnaga ning teema kõige õiglasemaks ja lõplikuks käsitlemiseks peaks ehk selle hoopis üle andma Peaministri büroole. Selle tulemuseks oleks see, et Peaministri büroo saaks kujundada täpse seisukoha, kuivõrd vajavad tänaseks teadaolevale materjalile täiendavat uurimist lähiajaloo poliitilised-, majanduslikud- ja etnilised sündmused. Kui selgub, et see vajab täiendavat uurimist, tuleb kogutav materjal süstematiliselt läbi töötada ja anda olustikule ka erapooletu hinnang.

Usun, et olenemata riigipoolsest nõ vastutajast, saab ka edaspidi koostöö Eesti lähiajaloo uurimisel ning valgustamisel olema kõikide vabatahtlike organisatsioonide ning riigi vahel viljakas ja kõik see, mis peab avalikkuse ette jõudma, sinna ka jõuab!

Rein Lang
Justiitsminister

Meie piina pigistused kostku kustumata!

Ma pöördun teie poole: ellujäänud vangid ja küüditatud, Siberis sündinud lapsed, kõigi hukkunute omaksed! Ärge lahkuge siit ilmast jälgi jätmata! See, mida nõukogude võim meiega tegi, ei olnud pime juhus, vaid ettekavatsetud rahvusemõrv! Memento raamatutes on kümnete tuhandete ohvrite nimed, ka teie nimed. On ka mainitud kõrgete käsuandjate

nimesid, kuid nende nimesid, kes ohvreid välja valisid ja rahvusemõrva toime panna aitasid, ei ole!?! Enne, kui on hilja, pange kirja nende nimed, kes teile või teie omastele sillutasid Siberiteed, kuhu paljud meist jäid. Kui teie ise ei suuda seda teha, siis paluge kirjaoskajat inimest, kes teie mälestused kirja paneb. Veel parem on, kui lasete enne kirja panna ja

siis loete kirjutatu lindile. Sellest, mida olete kirja pannud, tehke koopiad, et vaenlased neid hävitada ei saaks, sest ka praegu käib sõda surnutega ja ajaloo võltsimine.

Alfred Käärman
Venemaal vangis 1952-1967

Murtud Rukkilille Ühing korraldab 14.juunil 2005.a. Juuniküüditamise aastapäeva tähistamiseks

Vanemuise teatris

Konverentsi “Rõhutud Aegade Päev”

Üritus algab kell 10.00 pärja panekuga mälestusmärgile Riia tänaval, kust siirdutakse edasi Vanemuise teatrisse.

Kõigi osalejate vahel, kes kohapeal täidavad küsitluslehe, loositakse välja sanatooriumi tuusik Pärnusse.

Lisainfo telefonidel: 53853941 Enno Uibo

56494021 Elli Kann

Sagedamini küsitud küsimused represseritaks tunnistamise kohta

Kas inimene on represseritu või represserituga võrdsustatud isik?

Kui ta teenis Saksa armees, kuid ei langenud sõjavangi ega olnud allutatud sunniviisilisele tööle koos vabaduse piiramisega NSV Liidu tööpataljonis jm?

Seaduse kohaselt ei ole ta represseritu, kuid ta võidakse tunnistada represserituga võrdsustatud isikuks, kui ta võitles väeosades, mis takistasid Punaarmee tungimist Eesti territooriumile.

Kui ta oli küüditatute nimekirjas, kuid välja teda ei saadetud?

Selline inimene ei ole represseritu ega represserituga võrdsustatu, hoolimata sellest, et tal on nt rehabiliteerimistunnistus.

Kui ta saadeti lapsena Venemaal töökolooniasse?

Venemaal töökolooniasse saadetud lapsed kuuluvad represseritute hulka, hoolimata isegi sellest, kas need töökolooniad nimetati ümber eri- või tehnikakoolideks või mitte. Määravaks on tahtevastane äraviimine Eestist.

Kui ta saadeti likvideerima Tšernobõli Aatomielektrijaama avarii tagajärgi?

Laialt võttes on siin kaks rühma:

1. sünnijärgne Eesti kodakondne loetakse represseritaks koos vastavate soodustustega;

2. naturalisatsiooni korras kodakondsuse saanud ja Eesti kodakondsusest inimest ei loeta represseritaks, kuid talle laienevad teatud pensionioigused: ta saab viis aastat varem vanaduspensionile ning kui ta on avarii tagajärjel kaotanud vähemalt 40% töövõimest, arvutatakse tema pensionile juurde 10% rahvapensioni määra.

Kui ta saadeti 1986. aastal Slavutišisse?

Ta kuulub represseritute hulka, sest teave radiatsiooni ja selle mõju kohta oli esialgu ebapiisav ja eksitav. Pärast 1986. aastat Slavutišis viibinu peab tõendama, et ta saadeti sinna sunniviisiliselt. Vastasel korral saab eeldada vabatahtlikkust ning sel juhul ei loeta inimest represseritaks.

Kui ta küüditati Petserimaalt?

Petserimaalt küüditatud on represseritud. Aluseks on riigipiiri seadus, mis seob Eesti territooriumi mõiste Tartu rahulepingu järgse piiriga.

Kui tal ei olnud repressiooni ajal Eesti kodakondsust, kuid praeguseks on selle saanud?

Seadus koostati põhimõttel, et Eesti riik püüab leevendada oma kodanike kannatusi, nende inimeste kannatusi, kes kannatasid Eesti pärast. Muu riigi kodakondsusega isikutele tekitatud kannatusi peaks hüvitama kannatusi põhjustanud riik (või tema õigusjärglane).

Kui ta saadeti lapsena asumisele või sündis asumisel?

Asumisel viibinud lapsi tuleb kohelda võrdselt, sõltumata sellest, kas laps sündis vanema asumisel oleku ajal või viidi ta asumisele alaealisena. Alaealisena asumisele viidud lapse puhul arvestatakse pensioniõigusliku staazi hulka kolmekordselt aeg, mil ta oli õigusvastaselt vahil

all, kinnipidamiskohas või asumisel, sealhulgas aeg põgenemise ja hilisema vahistamise vahel. Asumisel oleku aja arvestamisel lähtutakse ajast, mil inimesel tekkis reaalne võimalus Eestisse naasta. Seni arvestati pensioniõigusliku staazi hulka poolteisekordselt aeg alates lapse 1954. aasta määruse alusel vabastamisest kuni tema Eestisse naasmiseni. Kuna aga alaealisuse tõttu polnud tal üldjuhul võimalik Eestisse naasta, asendati poolteisekordne staaz kolmekordse staaziga, ja seda tagasiulatvalt alates 1. jaanuarist 2004, mil jõustus okupatsioonirežiimide poolt represseritud isiku seadus.

Kuidas arvutatakse pensionistaazi, kui inimene on kaks korda küüditatud?

Kaks korda küüditatute puhul arvestatakse vahepeal Eestis oldud aega kolmekordse staazina. Seda ka juhul, kui arhiividokumentides ei esine sõna "põgenemine", sest teistkordset küüditamist tuleb käsitleda tõendina, et esimese küüditamise lõpp ei olnud vabatahtlik.

Tõendamine

Tšernobõli avarii likvideerijad tõendavad oma õigust soodustingimustel vanaduspensionile sõjaväepileiti, riigikaitseosakonna tõendi või muu dokumendiga, millest nähtub osavõtt Tšernobõli AEJ tagajärgede likvideerimisest.

Slavutišis käinud on võrdsustatud on Tšernobõli AEJ avarii tagajärgede likvideerijatega ning neile on väljastatud tõendid ("udostoverenije"). See dokument tõendab õigust sooduspensionile. Lisaks võivad tõendavateks dokumentideks olla ka näiteks selliste ehitusasutuste ja -organisatsioonide käskkirjad, mille töötajaid Slavutišisse komanderingusse saadeti.

Mida teha juhul, kui tõendavaid dokumente pole?

Represseritu tunnistuse saamiseks on võimalik kohaldada haldusmenetluse üldregulatsiooni tõendamise küsimuses. See tähendab, et dokumentaalse tõendusmaterjali kõrval tunnistatakse ka suulisi tõendeid – represseritu staatuse taotleja seletusi ja tunnistaja ütlusi. Pensionistaazi tõendamiseks see viis sobiv ei ole.

Pensionistaazi tõendamiseks tuleb vastavalt riikliku pensionikindlustuse seadusele ja Vabariigi Valitsuse 10.01.2002. a määrusele nr 6 "Pensionioigusliku staazi tõendamise kord" pöörduda kohtusse, kui dokumendid ei ole säilinud. Sellise tagatismehhanismi eesmärk on hoida ära kuritarvitusi ja kasutada riigi raha sshipäraselt.

Teatmik represseritutele 2005

Koosseis:

1. Metsavend Alfred Käärman kui huviline
2. Autojuht Aare Poolik, naabrimees, kelle isa, Voldemar Poolik, 20. Diviisi suurtükiväe sõdur, langes venelaste kätte vangi 1944. aastal Põhja-Eestis. Näljutati surnuks Leningradi oblastis Volossovo sõjavangide laagris.

Reis algas minu kodust Mõniste valla Saru küla Palubi talust 30. septembril 2004 kell 8.30. Sõitsime Vastse-Roosa piiripunkti ja Ape linna kaudu Riia-Pihkva kiviteele, sealt pöörasime vasakule Korneti suunas. Korneti Infopunkt on uhkes Läti ajal ehitatud Aižargu majas, kus ka praegu on vällamaja. Vene ajal oli seal täitevkomitee. Küsisin teed mõne kilomeetri kaugusel asuvasse Druškaš'e külla, kus tapeti minu sugulane, Mõnistest pärit metsavend Heino Uibo.

Kohaliku elaniku juhatusel leidsime Arnold ja Alma Rebasele kuulunud Austrumi maja, kus pärijate loal elab praegu Jolanta-nimeline karjanaine oma mehega. Ta ütles: "Maja oli tühi. Elame siin juba 7-8 aastat, üüri ei maksa." Lubas mulle saata omaniku aadressi. Tegin majast pildi.

Pöördusime tagasi Korneti. Infopunktis kohtasin kohaliku eestlast Jaani, kelle abil leidsime üles kolmele eesti metsavennale: August Eelsoole, Rein Kasele ja Olev Loogile nende matmiskohale pandud mälestuskivi Korneti lähedal metsas mäekaldal. Seda ka pildistasin. Sama teed natuke maad edasi asub Apses maja, kus elab üks Verner Vasser, kelle ema Alma oli eestlanna, isa Julius lätlane. Tema jutust: "Kolme langenud metsavenna laibad olid toodud vällamaja kuuri seina äärde, kus neid nägin. Laibad seisid seal nädal aega. Olev Loogile oli löödud 16 täägihavaa."

Jaani juhatusel sõitsime Brangas'e külla, kus on kolm maja. Üks neist on Rudziš'i, kus praegu elatakse. Peremees on Jaanis Udras Peetri poeg, endine kolhoosi mehhaanik, kellel vanas elumajas on treipink ja freespink. Juttu ajasime uues elumajas. Peremees oli nõus meid viima jalgsi punkrikohale, kus 3. aprillil 1946 langesid eelmainitud kolm eesti metsavenda. See koht asub Pillardi küla vastas piiri ääres, Brangast paar kilomeetrit. Läksid siis peremees Udras, Jaan ja autojuht Aare. Punkrikoht leiti. Liivasel künkal soo sees on sügav auk. Seal tehti ka pilti minu kaameraga.

Samal ajal viidi mind Raibakas'i tallu, kus peremees Viktors Blaums rääkis mulle: "Olin läti leegionär, 19. diviisi. Minu kompanii ülem oli kapten Cèvèrs, kes hiljem metsavennana reetmise tõttu langes. 1946. aasta kevadel, kui siin oli lahing eesti metsavendadega, olin ma sõjavangis. Vabanessin alles sügisel ja kuulsin oma emalt, et langenud metsavendad toodi kõige enne meie majja, siis viidi Korneti, vällamaja juurde. Samuti toodi meie majja haavatud vene soldatid, kes siit viidi kiviteele ja edasi Aluksne haiglasse. Neile võeti taludest riideid, voodilinu ja tekke. Ümbruskonna taludest võeti küüdimehi. Nimeliselt Austra Rozenberg Paegli talust, kelle isa oli rohkem "punane", Valli Org, minu lallepoeg August Blaum ja ka väike mehike Otto Raat. Valli Org rääkis mulle hiljem, et teda käsutati hobusega metsa, punkri juurde ei lastud. Vene soldat sõitis hobusega ära, koorem pandi peale, oli pealt presendiga kaetud, nii et ta ei näinud, mis seal oli! Sügisel, kui koju tuln, käisin ise seda kohta vaatamas. Punker oli õhku lastud. Liivakünka sees, Eesti piirist umbes 400 m kaugusel, oli suur sügav auk. Meie majast on sinna kõige lähem, sellepärast toodigi kõik siia välja."

Eestlaste punkri reetmise kohta on Viktors Blaumsil oma teadmine, mis ei ühti NKVD ettekandega. Ta rääkis, et August Kailas oli teeninud vene sõjaväes. Pärast demobiliseerimist sai temast jahimees, kes alati metsades

luusis. Nägi jälgi ja andis üles. Mis põhjusel? August Kailase pruut tapeti ning tapmises kahtlustati metsavendi. Hiljem selgus, et tapjaks oli Krillov-nimeline vene partisan koos kahe kaaslasega. Nad tapsid neli inimest ja röövisid nende kodud paljaks. Hiljem saadi see jõuk kätte. Kohus peeti Kernetis. Endistele vene partisanidele olevat antud vaid neli aastat! Eesti metsavennad olid siis juba tapetud.

Enne meie kojusõitu Kerneti keskusest käisime ka kohalikus poes. Eestlane Jaan tutvustas mulle parajasti poes viibivaid kohalikke jahimehi. Tundsin huvi oma sugulase kohta ning küsisin nendelt: "Mida teie teate eesti metsavennast, kes lasti maha Druškaše külas?"

Vastati: "Jah, oleme kuulnud, et ta lasti maha, umbes 300 m kaugusel majast!"

Ma ei hakanud enam midagi selgitama. Tuleb välja, et kohapeal ei teatagi midagi eesti metsavennast ja tema reetmisest Rebaste kodu Austrumi majas! Mitte kellelgi ei tulnud pähe, et "bandiit" lasti maha majast põgenemisel ja selle maja pererahvaga ei juhtunud midagi! Samuti ei taibanud kohalikud seda, miks Arnold ja Alma Rebane oma kodu maha jätsid ja ära läksid? Miks keegi nende pärijatest ei taha seal elada?

Kogu reisi pikkus oli 99,6 km. Kogu jõudsin kell 17.15.

Alfred Käärmann
Oktoober 2004

Kurg Rebasel külas

Igas muinasjutus on tõetera sees, või siis jutustab lugu elust enesest. Kangesti muinasjutuga sarnane on represseeritute ravitoetuste lugu.

"Tervishoiuteenuste ja ravimite hüvitise näol ei ole aga tegu represseerituga automaatselt kaasas käiva toetusega, vaid hüvitatakse tõesti ainult tegelikke kulutusi. Represseeritud, kelle tervis on korras, ei peaks hüvitise nimel soovima endale mõnd haigust, vaid peaksid tundma rõõmu selle üle, et nad on terved, kasutama uut sõidusoodustust ning uudistama veidi Eesti muuseumides ja ilusates paikades. Omalt poolt tean Virumaal nii mõndagi soovitada. Soovin teile head tervist ja jaksu oma riigiga asjaajamisel." Nii õpetas meid endine sotsiaalminister.

Ametist lahkunud nooruke justiitsminister ütles: "Justiitsministeeriumi eestvedamisel ja koostöös mitmete lugupeetud ekspertidega jõustuski möödunud, 2004. aastal, okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isiku seadus. Seadus on aastajagu toiminud ning tagasiside põhjal julgen kinnitada, et leevendust, toetust ja eneseusku on saanud sellest paljud. Lisaks moraalsele tunnustusele on inimestele palju tuge andnud ka asja materiaalne pool - erinevad toetused ja soodustused. Eesti riik, nagu öeldud, saab ülekohtu tagajärgi leevendada ehk nii öelda esmaabi anda. Ülekohtu

peab heastama aga, või vähemalt püüdma heastada, selle põhjustaja." Jah, aga meil, küüditatutel, pole enam aega varuks, et kõike seda ära oodata.

Murtud Rukkilille Ühing tegeleb represseeritud isikute hüvide koondamise ja kaitsmisega. Üheks selliseks tegevuseks on nende tervise- ja sotsiaalprobleemide lahendamine. Küüditatuist valdav enamus on Siberi laagritest saadud pöördumatute tervisekahjustustega pensionist elatuvad eakad. Vaatamata kehtestatud soodustustele pole neil tuusiku eest tasumine jõukohane. Peame vajalikuks kergendada nende olukorda. Möödunud aasta märtsiküüditamise aastapäeval edastasime tollasele peaministrile taotluse ravituusikutele lisatoetuse saamiseks. 15. novembril 2004 tuli sellele eitav vastus.

Represseeritute konverentsil 05. juunil 2004. aastal Paides võeti vastu ettepanek avada ühingu juurde sihtarve möödunud ülekohtu heastamiseks. Valitsusele edastatud ettepanekus märkisime oma veendumust, et ilma valitsuse toetuseta ei hakka algatus toimima. Sihtarve peab olema sõltumatu nii poliitilistest kui ka ametkondade ametnikest. Ainult sellisel juhul hakkab ettevõtmine oma eesmärgi teenima: abistama toimetulekuraskustes represseeritud ja toetama küüditatuid sanatoorse ravi saamisel. Selleks vajaminev summa oleks mõnisada tuhat krooni.

Kahjuks teatas Justiitsministeerium oma kirjas järgmist: "Hüvitussummade suurendamise ja süsteemi paindlikumaks muutmise taustal ei pea Justiitsministeerium võimalikuks Teie sihtarvet rahaliselt toetada. Küll aga peame Teie algatust kiiduväärseks ning loodame, et eraannetajate toetusel saavad abivajajad selle sihtarve kaudu lisatoetust. Sama meelton ka Riigikogu tasandil suurim koalitsioonierakond, kes ütleb, et toetame igati Teie seisukohta, mille kohaselt tuleks riigil tagada represseeritutele inimväärne elamine ja kannatuste kompenseerimine möödunud sajandil aset leidnud ülekohtu eest niivõrd, kuivõrd rahalise kompensatsiooniga üldse ongi võimalik kannatusi ja ülekohtu korvata."

Lugu ongi selles, et taastusravi tuusikut toetatakse 1000 krooni ulatuses. Ülejäänud summa tuleb endal tasuda. Kahjuks pole see kõigil represseeritutele võimalik ja nii jääb taastusravi saamata ja riigile raha alles. Täpselt nagu muinasjutus, kus rebane võõrustab kurge, pakkudes talle hõrgutisi madalalt taldrikut, kust kurg oma pika nokaga midagi kätte ei saa.

MRÜ

Järjepidevusest

Järjepidevus on hea asi, kui tegutsetakse mingi kindla asjaga. Sellest saavad alguse ka traditsioonid ja tavad. Mida kaugemale minevikku need ulatuvad, seda väärikam on nendest kinni pidada ja tähistada. Omajagu arutelu on andnud Eesti omariikluse järjepidevus. Valitsuse poolelt on püüdnud tõestatud, et omariiklus on olnud katkematu kogu aja. Kõik ajatühikud on täidetud, mis sest et isegi eksiiis olles kuskil välismaal. Kas hoidis siis keegi seda valitsust nädala või kolm tundi, peasi et järjepidevus on kinnitatud. Olgu

pealegi et läbi okupatsioonide, sõdade ja muude segaste asjaolude suutis Eesti valitsus säilitada järjepidevuse. Asjal on ka teine pool. Ükski valitsus ei eksisteeri ilma rahvata. Sedasama eesti rahvast on küüditatud, röövitud, sõdades hävitatud ja vangistatud. Küüditatud tulid tagasi, nagu ka vangilaagrites olnud. Tagasi kodumaale, kuhu veel. Parem ei olnud ka nendel, kes jäid kodumaale. Elada üle kolhoosikord, töötada tehastes ja teistes suuretevetetes võõra võimu all. Kes teab, mida talusid ja tundsid kolhoosnikud, töölisel, Tsernobõli

poisid ja Afganistanis olnud. Kas see pole rahvuse järjepidevuse säilitamine, millest aga pole suurt juttu tehtud. Nemad on sama tähtsad või isegi rohkemat kui valitsuse järjepidevus. Selliselt tuleb neid ka hinnata. Praegused valitsuseliikmed, kui poleks selle rahva kannatuserohket järjepidevust, mida oleks teil teha. Kes teid valiks piruka juurde ja keda teil oleks valitseda? Olgu siis järjepidevus igas asjas.

MRÜ 2005.a.

MISTER X

Vene filmi peaosas on Georg Ots, Marina Yurasova, Anatoli Korolkevich

Operettfilm VHS versioonis.

Georg Ots maailmakuulsas operetis "Mister X" vallutamas südameid nii Eestis kui ka tolleaegses Nõukogude Liidus. Filmiga algas Georg Otsa tähelend üle maailma. Film on vene keeles eestikeelsete subtiitritega. Must-valge. Lavastaja: Juri Hmelniiski.

Hind: 135 krooni

www.gutenberg.ee
osta raamat ja film internetikaubamajast

400 EESTI SEENT

Seenestaja taskuraamatusse on valitud ligi 450 Eesti suurseent. Raamatust leiab enamiku meie söögi- ja mürkseente, samuti paljude mitesöödavate ning kaitse aluste seeneliikide kirjelduse.

Spetsiaalselt teatmiku jaoks tehtud 405 fotot koos liigikirjeldustega aitavad seenesõbral seeni määrata.

Hind: 260 krooni

- Pakk saabub kohaliku postkontoris või soovi korral otse koju. Lisandub postimaks 33.- või kulleritasu 89.-
- Meil on müügil üle 8000 erineva väärt raamatu, filmi ja muusikaplaadi, sh ka represseeritute mälestuste raamatud.
- Info ja tellimused:
 - Telefon: 5020605
 - e-post: gutenberg@gutenberg.ee
 - Selle reklaami alusel
 - hinnaalandus 5%

Mineviku varjud

Ei kuulu ajakirjanduses avaldamisele.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi

SEADLUS

Eesti NSV-sse tagasipöördumise keelamisest isikutele, kes on karistatud eriti raskete riiklike kuritegude eest, samuti Eesti endiste kodanlike valitsuste liikmetele, kodanlike poliitiliste parteide ja natsionalistlike organisatsioonide, politsei ning riigiasutuste juhtivatele tegelastele ja eesti natsionalistlikust põrandaalusest tegevusest

aktiivseile osavõtjale

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

1. Keelata tagasipöördumine Eesti NSV-sse isikutel, keda on karistatud ja kes on karistuse ära kandnud tegevuse eest karistussalkades, salakuulamise, terroristlike ja diversioonaktide ja banditismi eest, samuti Eesti endiste kodanlike valitsuse liikmetel, kodanlike poliitiliste parteide, natsionalistlike organisatsioonide, politsei ja riigiasutuste juhtivatel tegelastel ja eesti natsionalistlikust põrandaalusest tegevusest aktiivseil osavõtjail.

2. Määrata, et Eesti NSV-sse omavolilise tagasipöördumise eest karistatakse nimetatuid isikuid rahvakohtu otsusega vabaduskaotusega 1 kuni 3 aastani ühes järgneva eemaldamisega vabariigi piirest.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi

esimees

/ A. Jakobson /

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi

sekretär

/ A. Krundel /

Tallinn, "12" oktoobril 1957

II.
546. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa Kommunistliku (bolševike) Partei Keskkomitee määrus

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa K (b) P Keskkomitee 14. detsembri 1944. a. määruse punkt 1. "a" ja "b" täiendamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa K (b) P Keskkomitee määravad:

1. Täiendada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa K (b) P Keskkomitee 14. detsembri 1944 määruse p. 1 "a" ja kinnitada see järgmises redaktsioonis: "läbi viima kõigi hoonete ja ehitiste, põllutöomasinate, kogu kariloomade ja vara arvelevõtmine ning võõrandamine majapidamiselt, mis kuulusid saksa kolonistidele ja koos saksa okupantidega ära jooksnud kodumaa-reetjatele, kui ka nendelt majapidamiselt, kus perekonnapea või mõni perekonnaliige on bandiit ning peab võitlust nõukogude võimu vastu ja perekond peab sidet ning abistab oma sugulasi nende kuritegevuses nõukogude võimu vastu."
2. Täiendada sama määruse p. 1 "b" järgmiste sõnadega: "läbi viima osa maa, ehitiste, kariloomade, põllumajandussaaduste, kõigi hobuste ja põllutöomasinate võõrandamine majapidamiselt, kus perekonnaliikmed on bandiitide aktiivseteks abistajateks (varjavad neid, annavad neile ainelist abi jne.), jättes seesuguste majapidamistele 5-7 ha maad, ühe lehma, ühe sea, ühe lamba ja lihtsa põllumajandusliku inventari."

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eestimaa K (b) P Keskkomitee
Sekretär N. Karotamm

Tallinn, 4. septembril 1945. Nr. 790.